

Kapitola první

Tullus si zašel do osady nedaleko vojenského tábora ve Veteře. Byl chladný zimní den s jasnou oblohou a slunce stálo nízko nad obzorem. Ledový vzduch ho páčil v plicích. Na střechách chýší i na úzkých pěšinách mezi nimi ležela tlustá vrstva sněhu a dlážděné cesty pokryla nahnědlá břečka. Každý, kdo tudy šel, ať už to byl civilista nebo voják, měl na sobě pláštěnku. Neutěšený pohled byl dokonce i na toulavé psy. Ani mráz však nedokázal Tullovi zkazit náladu. Měl volno a byl zpátky v pevnosti. Všechno, co se týkalo jeho mužů, bylo, jak má být. A nejen to. Od návratu z východního břehu řeky Rhenus před třemi měsíci tu život plynul poklidně.

Je lepší občas se nudit, než se ve dne v noci bát, že přijde útok, jak to on a jeho lidé zažívali během letního tažení. Zahnal vzpomínky plné krve. Dnes bude odpočívat. Nejdřív si zajde do nových lázní vykoupat se a na masáž a pak si v oblíbeném hostinci U Vola a pluhu dá něco dobrého k jídlu a pití.

Při vzpomínce na jeho majitelku Sironu se mu vrásčítá tvář celá rozzářila. Tahle temperamentní dobrosrdečná galská žena měla pěknou postavu a povahu, co se hodila k centurionovi. Už se o ni ucházel několik let a pokaždé ho odmítla. Nakonec dospěl k závěru, že člověk by si měl zachovat hrdost. Sirona pro něj byla ztracený případ, i když za ní mohl chodit, protože se starala o jeho adoptivní dceru Artio. Tullus Sironě sice už tolik nenadbíhal, ale ani čas jeho vášeň neutlumil.

Když před třemi měsíci překročil most z Germánie a vrátil se do Vetry, konečně mu osud ukázal laskavější tvář. Sironin krásný úsměv, kterým ho obdařila, by dokázal prozářit i tmavý pokoj. Povzbuzen tím rychle své dvoření obnovil. Bohužel se

předtím notně posílil vínem. To byla první chyba. A druhou chybu udělal, když se ji hned pokusil políbit. Ještě cítil facku, která mu přistála na tváři. Uběhlo deset dní, než směl ponížený Tullus vkročit do jejího hostince, a dalších dvacet, než se jejich vztah přiblížil bývalé srdečnosti.

Práce kvapná, málo platná. Kopl vztekle do bělostného sněhu a řekl si, že odejít do války není tak těžké, jako snažit se pochopit ženy.

„Zdravím, centurione,“ zavolal na něj legionář, kterého potkal, a zasalutoval mu. Tullus pustil Sironu z hlavy a vybavil si slavnostní předávání vyznamenání, které se konalo před měsícem. Nepřestával se divit, že ho Germanicus povýšil do významné funkce centuriona první kohorty, ale je to tak, stalo se to. Před lety, kdy vedl druhou kohortu osmnácté legie, by takový postup možný byl, ale potupa, že přežil Arminiovo přepadení, mu další kariérní postup znemožnila. Germanicus však věřil, že v něm něco je, a po nedávném vyznamenání stál Tullus nad všemi centuriony v legii, vyjma *prima pila*.

Tulla dojalo, když mu na slavnosti po Germanikově proslovu legionáři hlasitě provolávali slávu. I teď, když na to vzpomínal, z toho byl v rozpacích a rozhlédl se kolem sebe. Samozřejmě se nikdo nedíval a musel se tomu zasmát. Kousek dál bušil do kovadliny kovář a jeho pomocník ho při tom sledoval, takže neměl zájem o vojáka jdoucího kolem. Totéž se opakovalo s bednářem, který nasazoval železné obruče na nový sud, i s klejícím truhlářem, jemuž sklouzla pila, a on si odřel kotníky. Nevšímal si ho ani další lidé v pláštěnkách a s kapucemi na hlavách, protože spěchali, aby byli co nejdřív tam, kam mířili.

Dokonce i bosý hubený kluk, který se k němu přitočil, to udělal ze zjištěných důvodů. „Nemáte nějakou minci, pane?“ žadonil.

Tullus obvykle na takovou prosbu odpověděl nadávkami, ale chlapcovy propadlé tváře a hubené ruce a nohy v něm vyvolaly soucit. Stárnu a jsem sentimentální, pomyslel si a vyzval z měšce nejen měděný *as*, ale taky stříbrný *denár*. „Kup si za to něco teplého k jídlu,“ poručil mu, když mu mince hodil. Jak letěly vzduchem, zaleskly se na slunci. „Kup si taky pláštěnku nebo boty.“

Chlapec se rozzářil – „Tisíckrát vám děkuju, pane!“ – ale v tu chvíli střelil pohledem doleva.

Podíval se tam i Tullus a v duchu zaklel. Před obchodem posedával další kluk. Tenhle byl dobře živený, třikrát větší než Hubendíra před ním, a podle toho, jak se uculoval, bylo jasné, že všechno viděl. Jakmile by Tullus odešel, ty mince by chlapci sebral. A Hubendíra by se neubráníl.

Tulla to rozzuřilo. Vyrazil a přimáčkkl lépe živeného kluka ke zdi držadlem *vitisu*.

Ten hlasitě zaječel. „Nic jsem neudělal, pane.“

„Ale udělal bys, ty pacholku. Chtěls mu ukrást moje peníze, vid’?“ zeptal se Tullus a hodil hlavou k Hubendírovi, který to sledoval s vytřeštěnýma očima.

„Ne, nechtěl, pane. Já...“ Kluk vyjekl bolestí, když ho Tullus dloubl vitisem do břicha.

„Nelži mi.“ Tullus upřel na kluka drsný pohled, před kterým uhýbali i tvrdí legionáři. Ten ihned sklopil zrak a Tullus mu zasyčel do ucha: „Jestli se někdo toho kluka dotkne nebo mu vezme peníze – to znamená ty a tví mizerný kamarádi – najdu si vás a jako že jsou bohové nade mnou, budete litovat dne, kdy jste se narodili. Je to jasný?“

„Ano, pane.“ Chlapcův hlas byl o dva tóny vyšší než předtím. „Nepřiblížím se k němu, pane. Přisahám na matčinu smrt.“

Tullus spustil vitis a nechal svou oběť utéct. Kluk se tak bál, že se ani neohlédl.

Centurion počkal, než zmizel, a nepřekvapilo ho, že Hubendíra tam pořád stojí a tváří se uctivě. „Děkuju, pane. Je to darebák. Je...“

Tullus ho přerušil, aby si udržel odstup. „S nikým se o ty peníze neděl.“

„Nebudu, pane. A kdybych mohl někdy pomoci...“ Chlapec najednou zmlkl, protože ho opustila odvaha. Svěsil ramena.

Tullus věděl, že to myslel dobře, a tak ho poplácal po rameni a odešel. Takových kluků tady bylo jako hvězd na obloze. Nemohl pomoci všem. A ani nechtěl, protože kdyby si některého pustil k tělu, neměl by nikdy klid. V každém případě jeho gesto způsobí, že se kolem něj sesypou, kdykoli přijde do vesnice, protože Hubendíra se určitě pochlubí kamarádům, jaké ho potkalo nečekané štěstí. Nebo třeba ne, pomyslel si Tullus. Čím míň lidí o tom bude vědět, tím je větší naděje, že chlapci peníze zůstanou.

Jak tak uvažoval o dětech ulice, sáhl si na měšec a zkontroloval, že v něm není díra. Uvnitř měl poměrně dost peněz – ke Germanikově vyznamenání patřila poměrně vysoká finanční odměna. Vzhledem k tomu, že nedávno jen o vlásek unikl smrti, rozhodl se, že začne darované peníze utrácet – jen zatím netušil za co. Zbroj i výstroj měl pěknou a nepotřebovaly vyměnit. Vysoké boty měl teprve dva roky a ke starému opasku měl osobní vztah. Hlazený vitis mu sloužil jako prodloužení pravé ruky a dožije s ním až do stáří.

Podvědomě se zastavil před klenotnictvím, což ještě nikdy neudělal, a prohlížel si vystavené kousky. Většinou byly jednoduché a levné – bronzové náramky s beraní hlavou, penisem a amulety s maličkými meči, které měli legionáři v oblibě, a náhrdelníky s leštěnými kameny pro jejich ženy. Dražší ozdoby byly víc vzadu, aby je měl opatrný prodavač na očích. Další věci se vystavovaly uvnitř. Tullus váhal, jestli má vejít – copak on ví o špercích? – ale naklonil se blíž, aby si prohlédl perlové náušnice, náramky s oranžovým karneolem a různé stříbrné řetízky. Byl mrzutý, že netuší, co by se Sironě líbilo, a na to, aby se jí zeptal, byl příliš hrdý, a tak se chystal odejít.

„Pane?“ zavolal na něj majitel obchodu starý Gal s ohnutými zády a šedivými vousy. „Můžu vám nějak pomoci, pane?“

Tullus se otočil a bylo mu trapně, jako kdyby ho přistihl při krádeži. „Potřebuju nějaký dárek pro přítelkyni.“

„Slibuju, pane, že tady něco hezkého určitě najdete. Nepůjdete dál?“

Tullus by radši zaútočil proti štítové hradbě Germánů, ale chtěl pro Sironu nějaký dárek, a když zůstane venku, mohl by ho tam někdo uvidět a poznat. Už slyšel, jak si z něj ostatní centurioni dělají legraci – „Kupuješ šperky pro svou lásku?“ „Sirona tě konečně dneska připustí?“ – sehnul hlavu, aby se neudeřil o nízký překlad, a vešel.

Krám byl větší, než se zdálo zvenčí. Byla to dlouhá místnost s různými skříňkami se zásuvkami a vzadu stály pracovní stoly a u nich seděli řemeslníci. „Já dost spěchám,“ řekl, protože podle úlisného chování majitele odhadl, že má ve zvyku držet tam zákazníky, dokud si něco nekoupí.

„Váš čas je drahý, pane, já vím. Pro mě je pocta, už když přecházejíte práh,“ lichotil mu klenotník a uklonil se.

Tullus povytáhl obočí. Nebylo pochyb, že je důstojník – jeho oblečení a zbroj to každému prozradily, ale stařec neměl důvod myslet si, že je něco víc než zasloužilý optio nebo snad nižší centurion. Ale stejně bych si měl dávat pozor, pomyslel si. Kdyby klenotník tušil, jakou má hodnotu, ceny všeho by se okamžitě ztrojnásobily.

„Víte, já nemám moc peněz,“ řekl Tullus. „Ještě dlouho nebudu brát žold.“

„Tady mám krásné kousky, které uspokojí každou ženu, pane,“ odpověděl klenotník diplomaticky. „Kolik chcete utratit?“

Tohle je první krok jeho hry, napadlo Tulla, ale na takovou hru jsou potřeba dva. „Nejdřív mi ukažte zboží. A až si ho budu prohlížet, můžete mi říct cenu. Nejdřív tamty náramky.“

„Jistě, pane.“ Klenotník nedokázal skrýt zklamání.

Měl jsem pravdu, řekl si Tullus. Ten zloděj mě chce obrát. Ceny náramků – různé kousky ze stříbra, ze zlata, z achátu, červeného korálu a dokonce z jantaru – byly dost přemrštěné. Lepší to nebylo ani u náušnic a náhrdelníků. „Nechte toho,“ poručil, když klenotník přešel ke zlatému jemnému diadému s drobnými drahokamy. „Myslíte si, že jsem snad legát?“

Klenotník se úlisně usmál. „Ne, pane, jste centurion, kterého právě povýšili do první kohorty.“

„Vy mě znáte?“ zeptal se Tullus překvapeně.

Klenotník se zatvářil pobouřeně. „Jste slavný muž, pane. Tady vás všichni znají. A taky vědí, že jste přežil přepadení Vara a jeho legií. Jste hrdina, pane.“

Tullus zrudl, což se mu ani trochu nelíbilo. „Nevěřte všemu, co slyšíte.“

„Germanicus vás za to vyznamenal, pane.“

Tohle Tulla dostalo. Upřeně na obchodníka pohlédl. „Udělal jsem to, co by udělal každý.“

„Jistě, pane.“ Ač se předtím choval dost chamtivě, teď byl z jeho hlasu cítit respekt. „Samozřejmě že člověk vašeho postavení dostane pěknou slevu.“ Znovu probral kousky, které Tulla zaujaly, a snížil jejich cenu o třetinu nebo i o víc.

Tullus se zasmál, protože ho klenotníkovo představení pobavilo, a byl si jistý, že i tak na tom pěkně vydělá. Tullus poslechl svůj instinkt a znovu si prohlédl předměty, které mu padly do oka hned napoprvé, a rozhodl se pro jednoduchý, ale elegantní

náramek ze čtyř stříbrných copánků. Během krátkého, ale intenzivního smlouvání přinutil starce srazit cenu na polovic té původní, aniž by mu to nějak viditelně vadilo. Tullus byl taky spokojený, protože kdyby smlouval dál, zdržel by se déle, než měl v úmyslu.

„Vaší přítelkyni se bude líbit,“ prohlásil klenotník a vsunul náramek do měkkého koženého váčku. „Možná ji sem jednou přivedete.“

Tullus něco zavrčel, ale nebyl si jistý, jestli Sirona jeho dárek vůbec přijme, natož že z něj bude nadšená. Tohle musí zabrat víc než snaha o fyzický kontakt, napadlo ho. Nebo ne?

Ozvala se typická rána, jako když se srazí dvě hlavy, a Tullus vyhlédl ven. A skutečně, narazili do sebe dva lidé, co šli proti sobě. Oba nadávali a vzájemně se obviňovali. Tullus se o ně nezajímal, protože ani jeden nebyl voják, a chystal se zaplatit, když vtom zahlédl známou tvář. Patřila člověku, kterého neviděl mnoho měsíců, a nečekal by, že ho uvidí na téhle straně řeky. „Degmare?“ zvolal. „Jsi to ty?“

Mladý bojovník Marsů se podíval udiveně do krámu. Nebylo pochyb, že to je Degmar – Tullus by ho poznal všude – ale místo aby se k němu přihlásil, rychle zmizel do uličky naproti.

„Tady to je.“ Tullus hodil na pult několik mincí, sebral náramek a zamířil ke dveřím.

„Pane?“ ozval se za ním zmatený hlas klenotníka, když vyrazil přes zaplněnou ulici. Povozník, který musel přibrzdit voly, aby Tulla nepřejel, zaklel, ale pak si uvědomil, že to je důstojník, a přešel od nadávek k nesrozumitelnému mumlání.

Z Degmara už zbyl jenom tmavý stín daleko vepředu. Tullus zaklel. Germán má před ním náskok, a navíc je o dvacet let mladší. Neměl šanci, že Degmara dohoní nebo ho najde v bludišti postranních ulic. Přesto do té uličky vešel, ale když ucítil odporný pach lidských výkalů, rychle se zastavil a rozzlobeně si odplivl. Degmar je pryč, a kdyby šlápl do toho marastu, zuřil by ještě víc.

Sevřel dárek pro Sironu a zamířil do hostince U Vola a pluhu. Dobrá nálada ho neopustila, ale úplně klidný nebyl. Co přivedlo Degmara do Vetery a proč utekl?